

Т. В. Черничко,
д. е. н., професор, професор кафедри економіки та фінансів,
Мукачівський державний університет
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0498-9130>
Є. І. Лукачина,
аспірант, Мукачівський державний університет
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-5019-8786>
Д. Б. Кузяк,
аспірант, Мукачівський державний університет
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-8982-2255>
Ю. М. Морека,
аспірант, Мукачівський державний університет
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0000-3903-8944>

DOI: 10.32702/2306-6814.2025.8.56

ІНВЕСТИЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ТА ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРОСТОРУ

T. Chernychko,
Doctor of Economic Sciences, Professor, Professor of the Department
of Accounting, Taxation, and Marketing, Mukachevo State University
Y. Lukachyna,
PhD student, Mukachevo State University
D. Kuzyak,
PhD student, Mukachevo State University
Y. Moreka,
PhD student, Mukachevo State University

INVESTMENT SUPPORT FOR TERRITORIAL DEVELOPMENT IN THE CONTEXT
OF DECENTRALIZATION AND INTEGRATION INTO THE EUROPEAN AREA

У статті розглянуто актуальні проблеми та перспективи інвестиційного забезпечення розвитку територіальних громад України в умовах децентралізації та європейської інтеграції. Мета статті полягає у комплексному дослідженні проблем та перспектив інвестиційного забезпечення розвитку територій України в умовах децентралізації та інтеграції до європейського простору, а також у розробленні практичних рекомендацій щодо підвищення інвестиційної привабливості об'єднаних територіальних громад. Акцент зроблено на систематизації джерел фінансування проєктів розвитку, включаючи державні субвенції, місцеві бюджети, приватні інвестиції, міжнародні гранти та донорські програми. Виявлено основні бар'єри, які обмежують ефективне залучення інвестицій та запропоновано шляхи їх мінімізації. У дослідженні підкреслено важливість формування проєктної спроможності, стратегічного планування на місцевому рівні та міжсекторальної співпраці. Зроблено висновки щодо необхідності комплексного підходу до управління інвестиційними ресурсами задля підвищення інвестиційної привабливості громад у післякризовий період.

The article explores the challenges and opportunities related to investment support for the development of territorial communities in Ukraine under the conditions of decentralization and European integration. The research highlights the importance of establishing a diversified and resilient investment system at the local level to ensure sustainable regional development amid ongoing socio-political transformations and post-crisis recovery. The study systematizes the key sources of development project financing, including state subsidies, local development budgets, public-private partnerships, international grant programs, and donor initiatives. Particular attention is paid to analyzing active funding programs available to Ukrainian communities in 2024-2025, many of which target humanitarian response, integration of internally displaced persons (IDPs), and institutional strengthening.

The article identifies key institutional, regulatory, managerial, and reputational barriers that hinder the efficient use of investment resources. It emphasizes the need for building local project capacities, transparent budgeting, and the implementation of strategic plans tailored to local contexts. Proposed solutions include the creation of project offices, staff training, advocacy for stable policy environments, and the use of digital tools for governance. The study also stresses the importance of developing partnerships with international donors and the private sector to enhance the investment attractiveness of communities.

The conclusions highlight the necessity of an integrated financing strategy based on a combination of funding sources, institutional reforms, and inter-municipal cooperation. The article calls for further research into adaptive investment models in times of instability, the long-term impact of grants, and innovative financial instruments such as green bonds and social impact investments. The findings are relevant for policymakers, local governments, development agencies, and donor organizations engaged in Ukraine's recovery and sustainable territorial development.

Ключові слова: інвестиційне забезпечення, територіальні громади, децентралізація, європейська інтеграція, проєктна спроможність, джерела фінансування, публічне управління, партнерство.

Key words: investment support, territorial communities, decentralization, European integration, project capacity, funding sources, public administration, partnership.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

В умовах трансформаційних змін в Україні, спричинених як внутрішніми реформами, так і зовнішніми викликами, зокрема повномасштабною агресією російської федерації, питання інвестиційного забезпечення розвитку територій набуває особливої актуальності. Децентралізація влади, що реалізується протягом останнього десятиліття, сформувала нову архітектуру публічного управління на місцевому рівні, в межах якої територіальні громади отримали розширені повноваження щодо залучення та використання інвестиційних ресурсів. Одночасно, стратегічний курс України на європейську інтеграцію відкриває нові можливості для фінансування проєктів розвитку за рахунок інструментів зовнішньої технічної допомоги, транскордонного співробітництва, а також участі у європейських фінансових ініціативах.

У той же час, на практиці спостерігається нерівномірність інвестиційної активності між громадами, обмеженість інституційних механізмів управління інвестиціями, нестача фахової підготовки кадрів на місцях, а також відсутність комплексних стратегій розвитку з урахуванням євроінтеграційного вектора. Все це зумовлює необхідність наукового дослідження передумов, ме-

ханізмів та інструментів інвестиційного забезпечення розвитку територій в умовах децентралізації та європейської інтеграції.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Останні наукові та практичні дослідження розглядають або конкретизують виклики і можливості для забезпечення інвестиційного розвитку територіальних громад, зумовлені реформою децентралізації та прагненням України до глибшої інтеграції з Європейським Союзом.

Шебанін В. С., Уманська В. В. та Решетілов Г. О. у статті "Розвиток територій у системі державної регіональної політики" (2021) [1] аналізують, як децентралізація впливає на здатність місцевих органів влади залучати і використовувати інвестиції. Підкреслюється, що євроінтеграційний курс стимулює формування сприятливого інвестиційного середовища на регіональному рівні. Інвестиційне забезпечення розглядається як ключова умова реалізації стратегічних програм розвитку територій, адже децентралізація відкриває більше можливостей для фінансування проєктів шляхом залучення іноземного капіталу та державно-приватного партнерства.

У праці "Фінансування розвитку територіальних громад в умовах децентралізації" (2022) [2], О. Крайник та

Таблиця 1. Систематизований аналіз доступних джерел фінансування для проєктів розвитку територіальних громад в Україні

Категорія	Джерело	Опис
Державні субвенції та цільові фонди	Державний фонд регіонального розвитку (ДФРР)	Основний інструмент фінансування регіонального розвитку згідно з Державною стратегією регіонального розвитку.
	Субвенція на соціально-економічний розвиток окремих територій	Цільове фінансування для реалізації конкретних інфраструктурних ініціатив у громадах.
	Субвенція на формування інфраструктури ОТГ (до 2021 року)	Була спрямована на підтримку новостворених ОТГ. Зараз частково інтегрована в інші механізми.
	Фонд ліквідації наслідків збройної агресії	Новий інструмент фінансування проєктів відновлення у постраждалих громадах.
Місцеві бюджети розвитку	Бюджети розвитку територіальних громад	Частина місцевого бюджету, яка формується з податків (ПДФО, акциз, єдиний податок) та власних надходжень.
	Цільові програми місцевого значення	Програми соціально-економічного розвитку, екології, енергоефективності, прийняті місцевими радами.
Приватні партнерські інвестиції	Державно-приватне партнерство (ДПП)	Інструмент співпраці між громадами та бізнесом. Регламентується Законом України "Про державно-приватне партнерство".
	Соціально відповідальний бізнес	Добровільні інвестиції бізнесу в розвиток інфраструктури чи соціальних ініціатив.
Гранти міжнародних організацій та фондів	Програма «U-LEAD з Європою»	Підтримка децентралізації, розвиток місцевого самоврядування.
	UNDP (ПРООН)	Розвиток стійких громад, енергоефективність, гендерна рівність.
	USAID	Широкий спектр підтримки — від енергетики до місцевого економічного розвитку.
	EBRD, EIB	Фінансування інфраструктурних проєктів через кредити та технічну допомогу.
	Фонди ЄС (ENI, INTERREG, Horizon Europe)	Міжнародні програми співпраці та інноваційного розвитку.
Донорські програми, благодійні та філантропічні фонди	Гуманітарні фонди (OCHA, UNICEF, Save the Children)	Підтримка у сфері освіти, медицини, захисту прав людини.
	Фонд Східна Європа, ISAR "Єднання"	Гранти на громадські ініціативи, розвиток місцевої демократії.

Джерело: сформовано на основі [8—12].

О. Федорчак наголошують, що головною запорукою успішного розвитку громад є наявність фінансових ресурсів на місцях, зокрема шляхом залучення інвестицій. Окреслено основні джерела інвестиційного забезпечення: надходження до місцевих бюджетів, міжбюджетні трансферти, міжнародна грантова підтримка та співпраця з приватним сектором. Децентралізація підсилює роль місцевої влади у формуванні інвестиційної привабливості, спонукаючи громади конкурувати за внутрішніх та іноземних інвесторів.

І. В. Томашук (2021) [3] зроблено акцент на особливостях інвестиційного забезпечення у сільській місцевості. Авторка доводить, що реформа децентралізації не лише надала громадам додаткові фінансові ресурси, а й спростила процедури для залучення зовнішніх інвестицій. Проте брак адміністративних та управлінських навичок на місцях часто гальмує ефективне використання можливостей, наданих децентралізацією, і потребує цільової підтримки з боку держави та європейських донорів.

У дисертаційному дослідженні В. І. Мельничук на тему "Регіональні особливості реформування місцевого самоврядування в процесі децентралізації та європейської інтеграції України" (2023) [4] показано, як ре-

форма місцевого самоврядування створює сприятливі умови для інвестиційної діяльності на рівні регіонів і громад. Євроінтеграційні процеси розглядаються як каталізатор "іміджевого" покращення України у світі, що спонукає міжнародних інвесторів придивлятися до українських регіонів. Однак автор підкреслює, що успішне інвестиційне забезпечення залежить і від ефективності місцевої влади — як у формуванні стратегій розвитку, так і у прозорості бюджетних процесів.

В аналітичному звіті "Аналіз виконання місцевих бюджетів за 2024 рік" (портал "Децентралізація") [5] йдеться про те, що навіть під час воєнного стану громадам вдалося зберегти відносно стабільність у питанні фінансування розвитку територій, зокрема завдяки раніше впровадженій децентралізації. Автор відзначає, що державна підтримка (у формі субвенцій і проєктів регіонального розвитку) відіграла значну роль у підтримці інвестиційної спроможності громад.

Т. Кравченко у статті "Ukraine's Decentralisation Reforms and the Path to Reconstruction, Recovery and European Integration" (2023) [6] висвітлює критичне значення інвестицій для відбудови регіонів, особливо в контексті післявоєнного періоду. Вона зазначає, що децентралізація посилює роль місцевих органів влади в інвес-

Таблиця 2. Активні грантові програми для територіальних громад України (2024–2025)

Донор / Програма	Опис	Розмір фінансування	Напрямки підтримки
Програма малих грантів ICMP в Україні	Підтримка громадських організацій та асоціацій сімей зниклих безвісти для реалізації проєктів, що сприяють участі в процесі пошуку зниклих осіб.	Відсутня інформація	Адвокація, правова та психосоціальна підтримка сімей зниклих осіб
Грантова програма Razom Grants	Підтримка місцевих українських волонтерських організацій для надання негайної гуманітарної допомоги постраждалим від війни.	Відсутня інформація	Гуманітарна допомога, розвиток громад
Фонд WPHF для місцевих організацій в Україні	Фінансування місцевих організацій, що працюють над реалізацією порядку денного "Жінки, мир, безпека".	Інституційне фінансування: \$2,500–\$30,000; Програмне фінансування: \$30,000–\$250,000	Гендерна рівність, миробудівництво
Український об'єднаний фонд (UPF)	Сталий механізм фінансування для підтримки місцевих гуманітарних та відновлювальних проєктів в Україні, керований консорціумом українських організацій.	Відсутня інформація	Гуманітарна допомога, відновлення інфраструктури
Програма малих грантів NextWorldNow Community Investments (NWN)	Надання ресурсів для проєктів, визначених місцевими лідерами, з метою покращення життя та добробуту громади.	Відсутня інформація	Розвиток громад, соціальні ініціативи
Програма "Culture Helps"	Підтримка інтеграції людей, які були змушені залишити свої домівки через війну, через культурні ініціативи.	До €5,000	Культурні проєкти, інтеграція ВПО
Програма малих грантів Zagoriy Foundation	Підтримка проєктів, спрямованих на розвиток культури благодійності в Україні.	Відсутня інформація	Благодійність, соціальні ініціативи

Джерело: сформовано на основі [13–18].

туванні: громади можуть більш оперативніше розподіляти бюджети та залучати приватний капітал. Європейська інтеграція, зі свого боку, відкриває доступ до додаткових джерел фінансування (європейські фонди й програми), за умови імплементації вітчизняного законодавства відповідно до стандартів ЄС.

У статті "The impact of decentralization on regional development in Ukraine: challenges and opportunities in the post-war era" [7] автори наголошують на взаємозв'язку між децентралізаційними реформами, інтеграцією до ЄС і залученням прямих іноземних інвестицій. На їхню думку, передання повноважень на місця сприяє швидшому втіленню інвестпроєктів і дає громадам гнучкість у використанні коштів. Утім, відзначаються й ризики: непослідовна нормативно-правова база та відсутність чіткої координації на національному рівні можуть уповільнити процес ефективного інвестиційного забезпечення.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Мета статті полягає у комплексному дослідженні проблем та перспектив інвестиційного забезпечення розвитку територій України в умовах децентралі-

зації та інтеграції до європейського простору, а також у розробленні практичних рекомендацій щодо підвищення інвестиційної привабливості об'єднаних територіальних громад. Завданнями дослідження є: дослідити основні інструменти та механізми залучення інвестицій у громади (зокрема державна підтримка, приватні інвестиції, грантові й донорські проєкти); виявити бар'єри та ризики, які стримують ефективне використання інвестиційних ресурсів у територіальних громадах, і запропонувати шляхи їх мінімізації.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Територіальні громади, на сьогоднішній день, мають широкий спектр джерел фінансування, однак їх ефективне використання потребує наявності стратегічного бачення, підготовлених кадрів і проєктної спроможності. У таблиці 1 подано систематизований аналіз доступних джерел фінансування для проєктів розвитку територіальних громад в Україні. Аналіз охоплює як внутрішні (державні та місцеві), так і зовнішні (міжнародні та приватні) джерела, що можуть бути використані для реалізації інфраструктурних, соціально-еконо-

Таблиця 3. Основні бар'єри та ризики, які стримують ефективне використання інвестиційних ресурсів у територіальних громадах та шляхи їх мінімізації

Категорія бар'єру	Конкретний прояв	Шляхи мінімізації
Інституційний	Нестача кваліфікованих кадрів, слабка проєктна спроможність	Проведення тренінгів, створення проєктних офісів, залучення зовнішніх експертів
Нормативний	Часті зміни законодавства, непрозорі механізми розподілу коштів	Адвокація стабільності політик, впровадження прозорих регламентів
Управлінський	Відсутність стратегічного бачення, слабка міжрівнева координація	Розробка і реалізація стратегій розвитку, формування партнерств
Репутаційний	Низька довіра інвесторів і донорів до місцевої влади	Відкритість у прийнятті рішень, прозорість у використанні коштів
Інфраструктурний	Відсутність технічної документації, підготовлених майданчиків	Проведення інвентаризації активів, підготовка інвестпаспортів

Джерело: сформовано авторами.

мічних, екологічних та інноваційних проєктів у громадах.

Наведена класифікація джерел фінансування проєктів розвитку територіальних громад в Україні охоплює широкий спектр можливостей, які можна умовно згрупувати за походженням коштів: державні, місцеві, приватні, міжнародні та донорські. Кожна з категорій виконує специфічну функцію: державні субвенції та фонди — інструменти стратегічного регулювання розвитку через національні політики та програми, що визначають пріоритети на рівні країни; місцеві бюджети розвитку забезпечують реалізацію ініціатив, що мають локальну важливість і спрямовані на задоволення нагальних потреб громади; приватні партнерські інвестиції дозволяють залучити додаткові ресурси через державно-приватне партнерство чи корпоративну соціальну відповідальність.

Міжнародні гранти та донорські програми відіграють особливо важливу роль у посткризовий період, забезпечуючи не лише фінансову, а й експертну підтримку громадам у питаннях інституційного розвитку, цифровізації, сталого управління ресурсами, партисипації. Програми таких організацій, як U-LEAD, USAID, ПРООН, а також фондів ЄС, відкривають доступ до найкращих практик та інновацій, водночас вимагаючи високої проєктної спроможності від бенефіціарів. Донорські та благодійні фонди (наприклад, UNICEF, Save the Children, ISAR "Єднання") спрямовані переважно на підтримку вразливих груп населення, відновлення соціальних послуг та активізацію громадських ініціатив, що забезпечує комплексний підхід до розвитку громад.

Отже, ефективна стратегія фінансування розвитку громади має передбачати комбінацію цих джерел, адаптовану до локального контексту, а також системну роботу з формування якісних проєктних заявок, управління ризиками й забезпечення прозорості використання коштів.

Активні грантові програми для територіальних громад України (2024—2025) узагальнено у таблиці 2. Значна частина з них фокусується на гуманітарному реагуванні, інтеграції внутрішньо переміщених осіб (ВПО), підтримці вразливих груп, а також розвитку місцевих

ініціатив і спроможності. Ці джерела фінансування мають критичне значення для післякризового відновлення, соціальної згуртованості та посилення ролі громадських організацій на місцевому рівні.

Окремо слід відзначити програми, орієнтовані на інституційну сталість громадських організацій (як-от WPHF), підтримку місцевих волонтерських мереж (Razom Grants, UPF) та залучення культури як засобу інтеграції і соціального відновлення (Culture Helps). Частина програм має чітко визначену цільову аудиторію (сім'ї зниклих осіб, жінки, ВПО), що дозволяє адресно вирішувати проблеми окремих груп. Водночас більшість з них не мають фіксованого обсягу фінансування, що відкриває можливість гнучкого планування, але вимагає ретельно обґрунтованих проєктних заявок.

Для територіальних громад і місцевих НУО участь у таких програмах — не лише фінансовий ресурс, а й інструмент зміцнення локальної довіри, побудови партнерств та формування нової моделі взаємодії між громадою, державою і міжнародною спільнотою. Успішна участь залежить від готовності до стратегічного планування, здатності документально обґрунтовувати потреби та ефективно звітувати про досягнуті результати.

Незважаючи на наявність широкого спектра інвестиційних ресурсів — як внутрішніх, так і зовнішніх, — територіальні громади України часто стикаються з низкою бар'єрів, які стримують ефективне їх використання. Серед основних викликів можна виділити інституційну неспроможність на місцях: брак кваліфікованих фахівців, недосконале стратегічне планування, відсутність належної проєктної документації та досвіду реалізації складних інвестиційних проєктів. Унаслідок цього громади або не подаються на наявні програми, або не проходять конкурсний відбір.

Додатковим фактором ризику є слабка координація між органами місцевого самоврядування, центральною владою та донорами, що ускладнює узгодженість дій у межах регіонального чи галузевого розвитку. Також істотним бар'єром виступає нестабільність нормативно-правового середовища, зокрема часті зміни у бюджетному законодавстві, механізмах субвенцій та процедурі доступу до міжнародного фінансування. Ці

чинники знижують інвестиційну привабливість територій і породжують невизначеність для потенційних партнерів.

Не менш важливою проблемою є низький рівень довіри до органів влади та обмеженість механізмів громадської участі в прийнятті рішень, що стримує залучення приватного капіталу через партнерські моделі. Крім того, на багатьох територіях досі відсутні або не функціонують агенції місцевого розвитку, які могли б виступати драйверами інвестиційної активності та аналітичної підтримки управлінських рішень.

Для мінімізації вказаних бар'єрів доцільно застосувати комплексний підхід: поєднання навчання персоналу громад з розробкою локальних стратегій розвитку, створенням інституцій підтримки (агенції, проєктні офіси), впровадженням електронних інструментів управління та розширенням механізмів співпраці з бізнесом. Важливими залишаються також правова стабільність, прозорість процедур і формування довіри між усіма учасниками інвестиційного процесу.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Аналіз джерел фінансування проєктів розвитку територіальних громад в Україні свідчить про наявність широкого спектра можливостей для залучення як внутрішніх, так і зовнішніх ресурсів. Державні субвенції, місцеві бюджети розвитку, грантові програми міжнародних організацій та донорських фондів створюють умови для реалізації різнопланових ініціатив — від інфраструктурних до соціально-економічних, екологічних і цифрових. Водночас існує низка бар'єрів, що стримують ефективну імплементацію інвестицій — інституційних, нормативно-правових, управлінських і комунікаційних.

Ефективне використання інвестиційного потенціалу територіальних громад потребує комплексного підходу, що передбачає розвиток проєктної спроможності, формування локальних стратегій, вдосконалення механізмів державно-приватного партнерства, а також посилення прозорості та підзвітності. Важливим також є розширення горизонтальної кооперації між громадами та створення платформ для обміну досвідом у сфері залучення фінансування.

У перспективі подальші наукові розвідки доцільно зосередити на таких напрямках: розробка адаптивних моделей фінансування проєктів розвитку в умовах нестабільності; оцінка ефективності грантової підтримки на рівні громад з урахуванням довгострокових соціально-економічних результатів; дослідження інноваційних фінансових інструментів, зокрема зелених облігацій, соціального впливу та інвестицій у сталість; порівняльний аналіз інституційної спроможності громад до залучення зовнішнього фінансування в регіональному розрізі.

Література:

1. Шебанін, В. С., Уманська, В. В., & Решетілов, Г. О. (2021). Розвиток територій у системі державної регіональної політики. *Регіональна економіка*, (3), 45—53. URL: https://re.gov.ua/re202103/re202103_028_-ShebaninVS,UmanskaVV,ReshetilovHO.pdf

2. Крайник, О., & Федорчак, О. (2022). Фінансування розвитку територіальних громад в умовах децентралізації. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії і практики*, 2 (43), 21—28. URL: <https://doi.org/10.55643/fcaptr.2.43.2022.3558>

3. Томашук, І. В. (2021). Розвиток сільських територій в умовах децентралізації влади в Україні. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління*, 32 (71) (4), 15—23. URL: <https://doi.org/10.32838/2523-4803/71-4-15>

4. Мельничук, В. І. (2023). Регіональні особливості реформування місцевого самоврядування в процесі децентралізації та європейської інтеграції України [Дисертація на здобуття ступеня д-ра філософії]. Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. URL: https://vad.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/156/2023/04/dysertatsiia_melnychuk-vasyl-ivanovych-2023.pdf#:~:text=%D1%94%D0%B2%D1%80%D0%BE%D1%96%D0%BD%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D1%96%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86%D0%B5%D1%81%D0%B8%20%D1%94%20%D0%B7%D0%B0%BF%D0%BE%D1%80%D1%83%D0%BA%D0%BE%D1%8E%20%D0%B7%D1%80%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F,201

5. Аналіз виконання місцевих бюджетів за 2024 рік. Децентралізація. URL: <https://decentralization.ua/news/19387>

6. Krawchenko, T. (2023). Ukraine's decentralisation reforms and the path to reconstruction, recovery and European integration. *LSE Public Policy Review*, 3. URL: <https://ppr.lse.ac.uk/articles/10.31389/lseppr.87>

7. Orel, Y., Kulinich, O., Korniiievskyi, S., Serohina, S., & Gryshko, L. (2024). The impact of decentralization on regional development in Ukraine: challenges and opportunities in the post-war era. *Amazonia Investiga*, 13 (80), 35—43. DOI: <https://doi.org/10.34069/AI/2024.80.08.9>

8. Кабінет Міністрів України. (2023). Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021—2027 роки. Постанова № 695. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF>

9. Міністерство фінансів України. (2024). Бюджетний кодекс України [Офіційна редакція станом на 2024 р.]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>

10. Державний фонд регіонального розвитку. (2024). Державна фінансова підтримка громад через ДФРР. URL: <https://mtu.gov.ua/news/35640.html>

11. U-LEAD with Europe. (2024). Support to improved administrative service delivery and local development in Ukraine. URL: <https://u-lead.org.ua/en>

12. USAID. (2024). Programs in Ukraine. URL: <https://www.usaid.gov/ukraine>

13. FundsforNGOs. (2025). Active grant opportunities for Ukraine (2024-2025). URL: <https://www2.fundsforngos.org/tag/ukraine/>

14. ICMP. (2024, February). Small Grants Program Booklet — Ukraine. Retrieved from https://icmp.int/wp-content/uploads/2025/03/250224_ICMP_UKR-SMALL-GRANTS-BOOKLET-2024_DEF.pdf

15. Razom for Ukraine. (2025). Razom Grants Program. Retrieved from <https://www.razomforukraine.org/category/project/grants/>

16. Philanthropy for Impact. (2025). Ukraine Pooled Fund (UPF). Retrieved from <https://www.philanthropy.com.ua/en/projects/ukraine-pooled-fund/>

17. Eurodiaconia. (2025). Calls for proposals for Ukraine. Retrieved from <https://eurodiaconia.org/four-calls-for-proposals-for-funding-activities-for-ukraine/>

18. Zagoriy Foundation. (2025). Грантова програма фонду. Retrieved from <https://zagoriy.foundation/>

References:

1. Shebanin, V. S., Umanska, V. V., & Reshetilov, H. O. (2021), "Development of territories in the system of state regional policy", *Regional Economy*, vol. (3), pp. 45—53, available at: https://re.gov.ua/re202103/re202103_028_ShebaninVS,UmanskaVV,ReshetilovHO.pdf (Accessed 6 April 2025).

2. Kraynyk, O. & Fedorchak, O. (2022), "Financing of territorial communities' development in the context of decentralization", *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*, Vol. 2 (43), pp. 21—28. <https://doi.org/10.55643/fcaptop.2.43.2022.3558>.

3. Tomashuk, I. V. (2021), "Development of rural areas in the context of decentralization of power in Ukraine", *Scientific Notes of V.I. Vernadsky Taurida National University. Series: Economics and Management*, Vol. 32 (71) (4), pp. 15—23. <https://doi.org/10.32838/2523-4803/71-4-15>.

4. Melnychuk, V. I. (2023), "Regional features of the reform of local self-government in the process of decentralization and European integration of Ukraine", PhD Thesis, Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, Ivano-Frankivsk, Ukraine, available at: https://vad.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/156/2023/04/dysertatsiia_melnichuk-vasyl-ivanovych-2023.pdf (Accessed 6 April 2025).

5. Decentralization. (2024), "Analysis of the execution of local budgets for 2024", available at: <https://decentralization.ua/news/19387> (Accessed 6 April 2025).

6. Krawchenko, T. (2023), "Ukraine's decentralisation reforms and the path to reconstruction, recovery and European integration", *LSE Public Policy Review*, Vol. 3, available at: <https://ppr.lse.ac.uk/articles/10.31389/lseppr.87> (Accessed 6 April 2025).

7. Orel, Y., Kulinich, O., Korniiievskiy, S., Serohina, S. & Gryshko, L. (2024), "The impact of decentralization on regional development in Ukraine: challenges and opportunities in the post-war era", *Amazonia Investiga*, Vol. 13 (80), pp. 35—43, available at: <https://doi.org/10.34069/AI/2024.80.08.9> (Accessed 6 April 2025).

8. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2023), Resolution "On approval of the State Strategy for Regional Development for 2021—2027", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF> (Accessed 6 April 2025).

9. Verkhovna Rada of Ukraine (2010), "Budget Code of Ukraine" available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17> (Accessed 6 April 2025).

10. State Regional Development Fund. (2024), "State financial support for communities through SRDF", available

at: <https://mtu.gov.ua/news/35640.html> (Accessed 6 April 2025).

11. U-LEAD with Europe. (2024), "Support to improved administrative service delivery and local development in Ukraine", available at: <https://u-lead.org.ua/en> (Accessed 6 April 2025).

12. USAID. (2024), "Programs in Ukraine", available at: <https://www.usaid.gov/ukraine> (Accessed 6 April 2025).

13. FundsforNGOs. (2025), "Active grant opportunities for Ukraine (2024-2025)", available at: <https://www2.fundsforngos.org/tag/ukraine/> (Accessed 6 April 2025).

14. ICMP. (2024, February), "Small Grants Program Booklet — Ukraine", available at: https://icmp.int/wp-content/uploads/2025/03/250224_ICMP_UKR-SMALL-GRANTS-BOOKLET-2024_DEF.pdf (Accessed 6 April 2025).

15. Razom for Ukraine. (2025), "Razom Grants Program", available at: <https://www.razomforukraine.org/category/project/grants/> (Accessed 6 April 2025).

16. Philanthropy for Impact. (2025), "Ukraine Pooled Fund (UPF)", available at: <https://www.philanthropy.com.ua/en/projects/ukraine-pooled-fund/> (Accessed 6 April 2025).

17. Eurodiaconia. (2025), "Calls for proposals for Ukraine", available at: <https://eurodiaconia.org/four-calls-for-proposals-for-funding-activities-for-ukraine/> (Accessed 6 April 2025).

18. Zagoriy Foundation. (2025), "Grant Program", available at: <https://zagoriy.foundation/> (Accessed 6 April 2025).

Стаття надійшла до редакції 07.04.2025 р.

<https://nayka.com.ua>

Електронне фахове видання

Ефективна
ЕКОНОМІКА

Виходить 12 разів на рік

Журнал включено до переліку наукових фахових видань України з ЕКОНОМІЧНИХ НАУК (Категорія «Б»)

Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292

e-mail: economy_2008@ukr.net

 viber: +38 050 3820663